

Proiect privind Legea votului electronic

Expunere de motive:

Constituția României, ca lege fundamentală a Statului Român, reglementează dreptul cetățenilor de a vota și de a fi aleși, subliniind caracterul universal al acestor drepturi și obligația Statului de a asigura exercitarea lor în condiții egale, fără privilegii și fără discriminări.

După data aderării țării noastre la Uniunea Europeană, însă, aceste drepturi au fost afectate în mod direct de mobilitatea cetățenilor români în UE, dar și de incapacitatea sau lipsa de voință a Statului român de a răspunde acestei realități. Astfel, având în vedere că:

- libera circulație a forței de muncă în Uniunea Europeană a determinat o parte importantă a cetățenilor cu drept de vot să părăsească teritoriul României, producând mutații demografice majore;
- mulți tineri cetățeni români studiază în universitățile din străinătate;
- distanțele mari și foarte mari dintre localitățile de reședință ale românilor aflați în străinătate și cele mai apropiate localități în care Statul român organizează secții de votare impun cetățenilor efectuarea de cheltuieli suplimentare, efort fizic susținut sau modificări importante ale programului, ca sarcini suplimentare și practici discriminatorii în asigurarea exercitării dreptului de vot;
- incapacitatea organizatorică dovedită a statului de a asigura, în condițiile actuale, exercitarea dreptului de vot pentru toți cetățenii care s-au prezentat la secțiile de votare din străinătate, a determinat, în mod repetat, nerespectarea exigențelor constituționale privind dreptul de a vota și a fi ales;
- dezvoltarea turismului a influențat, în mod direct, participarea cetățenilor - în special a tinerilor și a persoanelor care muncesc - la alegerile organizate în ziua de duminică;
- persoanele în vârstă, bolnave sau cu dizabilități se confruntă adesea cu dificultăți suplimentare în exercitarea dreptului constituțional de a vota,

Reamintind că încălcarea exigențelor constituționale privind dreptul de a alege al cetățenilor atrage responsabilitatea Statului și influențează reprezentativitatea persoanelor declarate alese în urma tururilor de scrutin,

Luând, de asemenea, în considerare faptul că accesul la un computer și accesul la o rețea de internet nu mai reprezintă probleme reale pentru majoritatea cetățenilor români, mai ales dacă aceștia se află în străinătate,

Reamintind dispozițiile Recomandării Rec (2004) 11 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei,

În vederea înlăturării cauzelor, efectelor și a responsabilităților anterior menționate,

Se impune completarea procedurii clasice de vot, cu o procedură alternativă, așa cum este procedura votului electronic ce face obiectul prezentei propuneri legislative promovate de Asociația M10.

Conform proiectului propus de Asociația M10:

- Toți cetățenii români cu drept de vot, indiferent de domiciliu sau reședință, pot vota electronic dacă doresc;
- Toți cetățenii români pot vota electronic la orice tip de alegeri – locale, parlamentare, europarlamentare și prezidențiale -, precum și la referendumuri;
- Cetățenii români care doresc să voteze electronic trimit prin poștă sau depun personal o cerere adresată primăriei de la domiciliul sau reședința lor, respectiv reprezentanței diplomatice sau consulare în cazul cetățenilor români cu domiciliul sau reședința în străinătate (*cerere de înscriere în Registrul Electoral Electronic*);
- Cererea va fi însoțită de o copie legalizată după actul de identitate, pentru a împiedica orice posibilă fraudă în emiterea de astfel de cereri de către persoane neautorizate;
- Cererile vor fi comunicate de primării și de reprezentanțele diplomatice sau consulare Ministerului Afacerilor Interne, în formă electronică, în termen de cel mult 48 de ore de la primirea lor și, în format de hârtie, în termen de cel mult 5 zile;
- Ministerul Afacerilor Interne va transmite solicitantului, prin intermediul primăriilor sau reprezentanțelor diplomatice/consulare, un **token** (dispozitiv care generează parole de identificare cu dată de expirare scurtă pentru utilizatorul acesteia, folosit pentru autentificarea în sistemul de vot) – pe model de sistem e-banking, fiabil și recunoscut pentru nivelul de securitate;
- *Token-ul* va fi folosit nu doar pentru un rând de alegeri, ci pentru toate tipurile de alegeri sau referendumuri care urmează;
- *Token-ul* poate fi folosit pentru orice alte aplicații online (plata de taxe și impozite, eliberarea de acte etc) pe care statul român le va pune la dispoziția cetățenilor;
- *Token-ul* va fi identificat prin intermediul unei serii unice și va fi activat doar sub semnătura funcționarului și în prezența posesorului, pentru a împiedica orice posibilă fraudă;
- Cetățenii români pot exercita dreptul de a vota electronic, între orele 07.00 și 21.00 (ora locală), în prezența stabilită pentru exercitarea dreptului de vot în modalitatea clasică (pe buletin de vot pe hârtie);
- În ziua votului pe buletinul de vot de hârtie, reprezentanții birourilor electorale din secțiile de votare au obligația de a scana documentele de identitate ale alegătorilor, pentru a afla în timp real (instantaneu) dacă aceștia au votat sau nu anterior (pentru a preveni fraudele electorale sau/și tentativele de dublare a votului electronic);
- Fraudarea votului electronic se pedepsește cu închisoarea între 7 și 25 de ani.

Prin acest proiect, cetățenii români trebuie să facă, atunci când doresc și pot, doar două drumuri: i) pentru legalizarea copiei actului de identitate (necesar cererii de vot electronic) și ii) ridicarea *token-ului* (necesar activării în condiții de securitate). Odată cu primirea *token-ului*, cetățenii români pot vota de acasă sau de oriunde se află la toate alegerile sau referendumurile care vor urma, având siguranța că nimeni nu a cerut sau primit în locul lor, în mod fraudulos, dispozitivul electronic de identificare. În plus, dispozitivul (*token-ul*) poate fi folosit pentru orice alte aplicații pe care statul român le va dezvolta în folosul cetățeanului (plata de taxe și impozite, eliberarea de acte etc)

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

LEGE

privind organizarea și desfășurarea votului electronic

Capitolul I: Scopul și domeniul de aplicare al legii

Art. 1. - Prezenta lege are drept scop reglementarea procedurii de vot electronic (online), ca procedură alternativă de exercitare de către cetățenii români, a dreptului lor constituțional de a vota.

Art. 2. - Procedura votului electronic poate fi folosită în cazul alegerilor electorale parlamentare, pentru Parlamentul European, al alegerilor locale, în cazul alegerilor prezidențiale sau al referendumurilor naționale ori locale și indiferent dacă alegătorii au domiciliul sau reședința în țară sau în străinătate.

Capitolul al II-lea: Principii

Art.3. - (1) Sistemul de vot electronic trebuie:

- a. să asigure universalitatea, egalitatea, caracterul unic, liber și secret al procedurii de vot;
- b. să aibă o interfață ușor de înțeles și de folosit de către utilizatorul votant;
- c. să asigure controlul identității alegătorilor, transmiterea buletinelor de vot electronic, înregistrarea voturilor electronice și înregistrarea opțiunilor exercitate de alegători;
- d. să indice persoanei care votează faptul că și-a exercitat dreptul la vot în mod corect și faptul că procedura de votare s-a realizat cu succes;
- e. să nu permită schimbarea opțiunii alegătorului odată ce votul a fost trimis de către acesta;
- f. să nu permită persoanelor cu drept de vot să folosească, la același scrutin electoral, mai multe modalități de exercitare a votului sau exercitarea, în mod succesiv, a votului electronic;
- g. să garanteze secretul opțiunii alegătorilor, astfel încât să nu fie posibilă realizarea de către alte persoane decât alegătorul a niciunei legături între vot și persoana care a exercitat dreptul la vot;
- h. să permită renumărarea voturilor și a opțiunilor exprimate de alegători;
- i. să prevină apariția fraudelor inclusiv prin identificarea alegătorilor care doresc să voteze atât prin intermediul procedurii electronice, cât și a procedurii clasice de vot;
- j. să permită numărarea voturilor și a opțiunilor alegătorilor atât de către autoritățile competente, cât și, separat, de către candidați sau organizațiile neguvernamentale autorizate în acest sens.

Art. 4. - (1) Autoritatea Electorală Permanentă deține răspunderea elaborării programelor informatice și a organizării alegerilor sau a referendumurilor, prin vot electronic.

(2) În acest sens, Autoritatea Electorală Permanentă:

- a. ia măsurile necesare pentru înființarea, funcționarea și întreținerea sistemului informatic ;
- b. ia măsurile necesare pentru prevenirea fraudării votului electronic;
- c. desemnează persoanele care au acces la calculatoarele de tip server, la cele în care sunt instalate, în cadrul Autorității Electorale Permanente sau a Biroului Electoral Central,

- programele informatice pentru votul electronic; ia măsuri ca toate aceste persoane să fie atestate profesional și să semneze angajamente de confidențialitate;
- d. permite accesul la infrastructura sistemului de vot electronic, la serverele dedicate procedurii votului electronic și la informațiile electorale, în mod exclusiv, persoanelor autorizate, potrivit legii;
 - e. ia măsurile necesare pentru ca organizarea procedurilor de vot electronic să permită formarea și exprimarea liberă a opiniilor votanților și exercitarea liberă a dreptului la vot.
 - f. gestionează lista alegătorilor care s-au înscris în Registrul Electoral Electronic;
 - g. comunică alegătorilor care au solicitat înscrierea în Registrul Electoral Electronic faptul că au fost înregistrați;
 - h. informează alegătorii prin mass-media cu privire la modul de organizare și desfășurare a procedurii votului electronic;
 - i. pune la dispoziția alegătorilor posibilitatea de a cunoaște și experimenta procedura votului electronic.

Art.5. - Biroul Electoral Central supraveghează desfășurarea, în mod corect, a procedurii votului electronic și centralizează rezultatele obținute prin intermediul acesteia.

Art.6. - Normele tehnice și metodologice privind votul electronic vor fi elaborate și aprobate prin Hotărâre de Guvern, la propunerea Autorității Electorale Permanente, a Ministerului Afacerilor Interne, a Ministerului Afacerilor Externe și a Serviciului de Transmisiuni Speciale, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi și vor fi publicate în Monitorul Oficial, Partea I.

Capitolul al III-lea: Semnificația unor termeni:

Art.7. - În sensul prezentei legi, termenii de mai jos, au următoarea semnificație:

- a. **Vot electronic** - modalitate alternativă de vot, exprimată prin mijloace electronice;
- b. **Registrul Electoral Electronic** - registrul, ținut în formă electronică, în care sunt înregistrate toate persoanele care au solicitat, cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare, să voteze electronic;
- c. **Exercitarea dreptului de vot electronic** - marcarea, pe cale electronică, în conformitate cu Instrucțiunile elaborate prin Hotărâre de Guvern, a unui patruleter care cuprinde o listă de candidați sau un candidat votat de alegător, urmată de validarea, făcută tot pe cale electronică, a acestei opțiuni;
- d. **Sistem de vot electronic** – totalitatea mijloacelor electronice, a programelor informatice și a mijloacelor de comunicații utilizate pentru desfășurarea votului electronic.
- e. **Token** – dispozitiv care generează parola de identificare cu dată de expirare scurtă pentru utilizatorul acesteia, folosit pentru autentificarea în sistemul de vot.

Capitolul al IV lea: Procedura votului electronic

Subcapitolul I: Buletinul de vot electronic

Art.8. - Autoritatea Electorală Permanentă are responsabilitatea creării și administrării unui portal de internet pe care se vor posta buletinele de vot electronic, specifice fiecărui tip de alegeri în parte.

Art.9. - (1) Modelul buletinului de vot electronic va fi întocmit de Biroul Electoral Central și va menționa candidații persoane și/sau liste electorale, specifici fiecărui tip de alegeri, cu respectarea ordinii de menționare a acestora în cadrul buletinelor de vot pe hârtie.

(2) Modelul buletinului de vot electronic va fi făcut public, prin grija Biroului Electoral Central, o dată cu modelul buletinului de vot pe hârtie.

Subcapitolul al II-lea: Registrul Electoral Electronic

Secțiunea 1: Întocmirea și administrarea Registrului Electoral Electronic

Art.10. - (1) Autoritatea Electorală Permanentă primește de la Ministerul Afacerilor Interne lista persoanelor care, neavând interzis dreptul de vot, și-au exprimat, în forma prevăzută de lege, intenția de a vota electronic.

(2) Lista este preluată de Autoritatea Electorală Permanentă în cadrul unui registrul permanent ce poartă denumirea de Registrul Electoral Electronic.

(3) Ministerul Afacerilor Interne este, de asemenea, obligat să comunice Autorității Electorale Permanente, lista persoanelor care au pierdut dreptul de vot ca urmare a decesului, a punerii lor sub interdicție, a pronunțării unei hotărâri judecătorești executorii sau a altor cauze prevăzute de lege.

(4) Orice comunicare făcută de Ministerul Afacerilor Interne către Autoritatea Electorală Permanentă, în sensul dispozițiilor menționate anterior, la alin. (1) și (3) din prezentul articol, se realizează pe cale electronică și în timp real față de operarea respectivelor modificări în bazele de date proprii ale Ministerului Afacerilor Interne.

Art.11. - (1) Autoritatea Electorală Permanentă va transmite Registrul Electoral Electronic către Biroul Electoral Central, cu cel puțin 15 zile înainte de data fixată pentru scrutinul electoral.

(2) Biroul Electoral Central va folosi Registrul Electoral Electronic pentru a verifica legalitatea procedurii votului electronic și a preveni votarea de către aceeași persoană atât pe cale electronică, cât și, personal, la secțiile de votare deschise în țară sau în străinătate.

Art.13. - (1) Modelul Registrului Electoral Electronic va fi stabilit prin Hotărâre de Guvern, la propunerea Autorității Electorale Permanente și a Ministerului Afacerilor Interne, în termen de cel mult 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Secțiunea a 2-a: Înregistrarea cetățenilor în Registrul Electoral Electronic

Art.14. - (1) Cetățenii români cu drept de vot, având domiciliul sau reședința în țară pot exercita dreptul de a vota electronic, dacă adresează primăriei de la domiciliul sau reședința lor, cu cel puțin 30 de zile înaintea datei fixate pentru alegeri, o cerere de înregistrare în Registrul Electoral Electronic.

(2) Cetățenii români cu drept de vot, având domiciliul sau reședința în străinătate, pot exercita dreptul de a vota electronic, dacă adresează uneia dintre reprezentanțele diplomatice sau consulare ale statului român din statul de domiciliu sau de reședință, apropiate de domiciliul sau reședința lor, cu cel puțin 30 de zile înaintea datei fixate pentru alegeri, o cerere de înregistrare în Registrul Electoral Electronic.

(3) Cetățenii români cu domiciliul sau reședința în statele în care România nu are misiune diplomatică ori oficiu consular, pot transmite cererile de înscriere în Registrul Electoral Electronic, cu respectarea aceluiași termen, către misiunile diplomatice care îndeplinesc funcția de reprezentare a statului român în respectivul stat.

(4) Cetățenii români cu domiciliul sau reședința în statele cu care România nu are stabilite relații diplomatice ori consulare și nici misiune diplomatică acreditată ori oficiu consular acreditat, pot transmite cererile de înscriere în Registrul Electoral Electronic, cu respectarea aceluiași termen, către una dintre cele mai apropiate misiuni diplomatice sau consulare ale României.

Art.15. - (1) Cererea de înregistrare în Registrul Electoral Electronic va cuprinde următoarele date ale alegătorului: numele, prenumele, data nașterii, codul numeric personal, adresa de domiciliu, adresa de reședință - dacă este diferită de adresa de domiciliu, seria, numărul, data și locul emiterii Cărții de Identitate, semnătura solicitantului.

(2) Cererea de înregistrare în Registrul Electoral Electronic va fi însoțită de o copie autenticată a documentului valabil ce atestă cetățenia română a solicitantului.

(3) Documentele vor fi autentificate în conformitate cu legislația română sau cu legislația statului de domiciliu sau de reședință al solicitantului, în situația în care alegătorul nu are domiciliul sau reședința în țară, iar Statul Român are, în acel stat, o reprezentare diplomatică sau consulară.

(4) Cererea însoțită de documentele necesare poate fi depusă autorităților menționate la art.15, personal sau prin corespondență, în acest ultim caz, luându-se în considerare data poștei.

(5) Modelul de cerere va fi stabilit prin Hotărâre de Guvern, la propunerea Autorității Electorale Permanente, a Ministerului Afacerilor Interne, a Ministerului Afacerilor Externe și a Ministerului Dezvoltării Regionale și a Administrației Publice, în termen de cel mult 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi și va fi publicat pe site-ul Ministerului Afacerilor Interne și pe cel al Autorității Electorale Permanente.

Art.16. - (1) Cetățenii români au obligația de a notifica, în aceeași modalitate și cu respectarea termenului prevăzut la art. 15 alin. (1), autorităților competente cărora le-au trimis cererea de înregistrare, orice modificare a datelor menționate la art.16 alin. (1).

(2) Cetățenii români au dreptul de a notifica, în aceeași modalitate și cu respectarea termenului prevăzut la art. 15 alin. (1), autorităților competente cărora le-au trimis cererea de înregistrare, opțiunea lor de a renunța la exercitarea votului, pe cale electronică.

Art.17. - (1) Cererile de înscriere în Registrul Electoral Electronic și eventualele modificări ale datelor înscrise în cadrul acestora vor fi comunicate de primării și de reprezentanțele diplomatice sau consulare ale României, Ministerului Afacerilor Interne, în formă electronică, în termen de cel mult 48 de ore de la primirea lor și, în format de hârtie, în termen de cel mult 5 zile.

(2) Ministerul Afacerilor Interne va centraliza documentele și le va transmite Autorității Electorale Permanente, în format electronic, de îndată ce le primește și format de hârtie, în termen de cel mult 5 zile de la data primirii lor.

(3) Autoritatea Electorală Permanentă va asigura arhivarea cererilor și a documentelor transmise în baza dispozițiilor art. 16.

Art.18. - (1) Autoritatea Electorală Permanentă nu poate refuza înscrierea cetățenilor români cu drept de vot în Registrul Electoral Electronic, dacă cererile formulate de aceștia îndeplinesc condițiile prevăzute de lege.

Subcapitolul al III-lea: Token-ul

Art.19. - (1) Token-ul este dispozitivul care generează parole de identificare cu dată de expirare scurtă pentru utilizatorul acesteia, folosit pentru autentificarea votantului în sistemul de vot.

(2) Token-ul asigură unicitatea votului electronic exprimat de fiecare votant.

(3) Odată obținut, același token va fi folosit în toate tipurile de alegeri sau referendum care vor urma. El va fi înlocuit și dezactivat doar în caz de pierdere, furt sau defectiuni.

Art.20. – Modelul, proprietățile și modul de achiziționare al token-urilor sunt stabilite în termen de cel mult 4 luni de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin Hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Afacerilor Interne, a Ministerului Afacerilor Externe, a Autorității Electorale Permanente și a Serviciului de Transmisiuni Speciale.

Art.21. - Costurile necesare achiziționării token-urilor sunt suportate dintr-un capitol bugetar distinct, prevăzut în bugetul Ministerului Afacerilor Interne.

Subcapitolul al IV-lea: Procedura transmiterii token-ului către alegători

Art.22. - (1) Ministerul Afacerilor Interne va transmite cetățenilor români înscriși în Registrul Electoral Electronic, token-ul și normele privind procedura de exercitare a votului electronic.

(2) Token-ul și normele privind procedura de exercitare a votului electronic vor fi transmise, în funcție de mențiunile făcute în cererea de înscriere în Registrul Electoral Electronic, prin intermediul primăriilor de la domiciliul / reședința alegătorului sau a reprezentanțelor și oficiilor consulare ale României.

Art.23. - (1) Token-ul se va ridica personal de către alegător iar, la ridicare, va fi activat de funcționarul care îl înmânează acestuia.

(2) Token-ul va fi identificat prin intermediul unei serii unice.

(3) Funcționarul care înmânează token-ul către alegător și alegătorul care l-a primit, vor atesta, sub semnătură privată, atât cu privire la înmânarea token-ului, cât și cu privire la activarea lui și la primirea unei copii a Instrucțiunilor privind procedura votului electronic.

(4) Token-ul și instrucțiunile privind procedura votului se vor comunica alegătorilor în termen de 30 de zile de la primirea cererii și cu cel puțin 7 zile înainte de data stabilită pentru următoarele alegeri.

Art.24. - (1) Costurile aferente expedierii, în țară, a token-ului și a documentelor prevăzute de lege, către alegători, sunt suportate din bugetul Ministerului Afacerilor Interne.

(2) Costurile aferente expedierii, în străinătate, a documentelor către alegători, sunt suportate din bugetul Ministerului Afacerilor Externe.

Subcapitolul al V-lea: Procedura de vot

Art.25. - Cetățenii români pot exercita dreptul de a vota electronic, între orele 07.00 și 21.00, în prezența stabilită pentru exercitarea dreptului de vot, în modalitatea clasică - respectiv pe buletin de vot pe hârtie, în cadrul secțiilor de votare.

Art. 26.- Autoritatea Electorală Permanentă ia lua măsurile tehnice necesare astfel încât accesarea buletinului de vot de către persoanele înscrise în Registrul Electoral Electronic să nu se poată face decât în intervalul orar astfel stabilit pentru fiecare tur de scrutin, în parte.

Art.27. - (1) Ministerul Afacerilor Interne va autentifica digital cetățenii care vor să voteze electronic prin intermediul unui portal web. Odată autentificat, cetățeanul poate să își exercite dreptul de vot electronic prin accesarea portalului de vot electronic deținut de Autoritatea Electorală Permanentă.

(2) Portalul de vot electronic va afișa alegătorului buletinul de vot corespunzător fiecărui tip de alegeri, în parte.

(3) Opțiunea electorală a alegătorului se exprimă prin bifarea de către acesta, pe buletinul de vot, a unei singure căsuțe.

(4) După exprimarea opțiunii sale, în cadrul aceluiași portal web, alegătorul va verifica corectitudinea înregistrării votului și va confirma alegerea sa, înainte ca votul să fie salvat.

Art.28. - (1) Cetățenii români cu drept de vot care au formulat cerere de înscriere în Registrul Electoral Electronic pot vota la secțiile de votare din țară sau din străinătate, în condițiile

prevăzute de legea electorală, cu condiția de a nu-și fi exprimat votul, în prealabil, în formă electronică.

(2) În ziua stabilită pentru exercitarea de către cetățeni, a dreptului lor constituțional de a vota, în formă clasică, prin folosirea unui buletin de vot în format pe hârtie, reprezentanții birourilor electorale din secțiile de votare au obligația de a scana documentele de indentitate ale alegătorilor, pentru a afla în timp real dacă aceștia au votat sau nu anterior, folosind un buletin de vot, în format pe hârtie sau un buletin de vot electronic.

(3) Dacă reprezentanții birourilor electorale ale secțiilor de votare constată că alegătorul prezent la vot, a exercitat deja dreptul său de vot, ia măsurile necesare pentru reținerea acestuia, de îndată, de către organele de poliție, fără a-i permite să voteze încă o dată.

Art.29. - (1) Alegătorii pot verifica corectitudinea înregistrării votului lor exprimat pe cale electronică, prin accesarea, în baza parolei generate de token, a portalului web deținut de Autoritatea Electorală Permanentă.

(2) Această verificare poate fi făcută oricând începând de la momentul exercitării votului și până la momentul validării alegerilor.

(3) Autoritatea Electorală Permanentă trebuie să ia măsurile tehnice informatice necesare astfel încât nicio altă persoană să nu poată identifica opțiunea politică a niciunui votant.

Art.30. - (1) Orice parte interesată, alegători, candidați sau organizații neguvernamentale acreditate, în acest sens, de Autoritatea Electorală Permanentă, poate contesta înregistrarea unuia sau mai multor voturi, la Biroul Electoral Central.

(2) Birourile Electoral Central are obligația de a se pronunța de îndată, de la primirea, pe orice cale - înregistrare directă, e-mail, fax etc.- a plângerii menționate la alin.(1).

(3) Decizia Biroului Electoral Central este comunicată de îndată către părțile interesate și poate fi atacată de acestea, pe calea procedurii de urgență.

Art.31. - (1) În situația în care, Biroul Electoral Central constată, în baza propriilor sale observații, a sesizărilor primite de la celelalte birouri electorale sau de la oricare altă persoană, o fraudare a procedurii votului electronic ce duce la imposibilitatea exercitării, transmiterii și stocării opțiunilor de vot ale alegătorilor, astfel cum au fost exprimate acestea în conformitate cu dispozițiile prevăzute de lege, ia măsuri pentru suspendarea de îndată a procesului de votare, până la remedierea problemelor ce au permis apariția respectivei fraude.

(2) Într-o astfel de situație, Biroul Electoral Central este obligat să încheie un proces verbal privind faptele constatate și să-l înainteze organelor de poliție.

Subcapitolul al VI-lea: Numărarea voturilor și auditarea sistemului electronic de vot

Art.32. - Autoritatea Electorală Permanentă va asigura punerea în executare a dispozițiilor prezentei legi, prin intermediul unui sistem electronic de vot care să fie auditabil.

Art.33. - (1) Exprimarea voturilor de către alegători se va înregistra de Biroul Electoral Central, în timp real, prin intermediul calculatoarelor, a programului informatic și a rețelei internet puse la dispoziția sa de reprezentanții Autorității Electorale Permanente.

(2) La cerere, voturile se vor înregistra, în același timp, atât la Biroul Electoral Central, cât și pe terminalele candidaților și ale reprezentanților organizațiilor neguvernamentale acreditate, în acest sens, de Autoritatea Electorală Permanentă.

(3) Reprezentanții candidaților și ai organizațiilor neguvernamentale acreditate pot, de asemenea, observa, în timp real, înregistrarea voturilor, ca număr și opțiune, la Biroul Electoral Central, fără a putea lega, în nici un fel votul de o anumită persoană.

Art.34. - (1) Imediat după ora încheierii votării, Biroul Electoral Central va realiza numărarea automată a voturilor, prin intermediul aceluiași sistem electoral electronic, pus la dispoziția sa de Autoritatea Electorală Permanentă. Reprezentanții candidaților și ai organizațiilor neguvernamentale acreditate în acest sens de Autoritatea Electorală Permanentă, vor putea asista la acest proces.

(2) În același timp, reprezentanții candidaților și ai organizațiilor neguvernamentale acreditate de Autoritatea Electorală Permanentă vor putea urmări procedura numărării voturilor pe terminalele proprii, folosind rețeaua internet și instrucțiunile puse la dispoziție de Autoritatea Electorală Permanentă.

Art.35. - Imediat după numărarea voturilor, programul sistemului de vot electronic va compara, sub supravegherea Biroului Electoral Central, numărul de voturi exprimate electronic cu numărul voturilor primite de fiecare candidat în parte, urmând ca în cazul identității acestor cifre, procedura votului electronic să fie validată.

Art.36. - În cazul în care sunt constatate deficiențe de natură tehnică care să creeze confuzii în stabilirea rezultatului alegerilor, Biroul Electoral Central va lua măsurile tehnice necesare, pentru remedierea, în timp util, a problemelor apărute.

Art.37. - (1) După încheierea operațiunilor de votare, Biroul Electoral Central va întocmi un proces verbal în care vor fi consemnate rezultatele votului electronic.

(2) O copie a acestui proces verbal se va comunica, de îndată candidaților și reprezentanților organizațiilor neguvernamentale acreditate de Autoritatea Electorală Permanentă, dacă au formulat cereri în acest sens.

Capitolul al V-lea: Contravenții și infracțiuni

Art. 38. - Constituie contravenții, dacă, potrivit legii, acestea nu constituie infracțiuni, următoarele fapte:

- a) păstrarea Registrului Electoral Electronic în condiții necorespunzătoare;
- b) efectuarea de înregistrări sau radieri în Registrul Electoral Electronic, cu încălcarea legislației în vigoare;
- c) neefectuarea înregistrărilor ori a radierilor în Registrul Electoral Electronic la termenele stabilite de lege;
- d) efectuarea de operațiuni în Registrul Electoral Electronic de către persoane neautorizate;
- e) necomunicarea către Autoritatea Electorală Permanentă a informațiilor ce produc modificări în Registrul Electoral Electronic;
- f) nerespectarea deciziilor și hotărârilor birourilor electorale;
- g) nerespectarea hotărârilor Autorității Electorale Permanente;
- h) refuzul de a înregistra procesul de votare, în mod separat, pe terminalele candidaților sau ale persoanelor acreditate, dacă acestea au formulat cerere în acest sens;
- i) refuzul de a se primi și înregistra cererile și sesizările scrise și înaintate în conformitate cu prevederile prezentei legi;
- j) comunicarea corespondenței trimise de Ministerul Afacerilor Interne, în vederea exercitării dreptului de vot electronic sau a datelor cuprinde în cadrul acesteia unei alte persoane decât alegătorului care a făcut cerere de înscriere în Registrul Electoral Electronic;
- k) refuzul președintelui Biroului Electoral Central sau al locțiitorului acestuia de a elibera persoanelor îndreptățite potrivit legii, o copie certificată a procesului verbal privind rezultatul votului electronic.

Art. 39. - (1) Contravențiile prevăzute la art. 39 se sancționează cu amendă de la 1.500 la 10.000 lei.

(2) Constatarea contravențiilor prevăzute la art.39 și aplicarea sancțiunilor prevăzute la alin. (1) se face de către:

- a. polițiști, în cazul contravențiilor prevăzute la art.39 lit. a) - e), g) - l);
- b. împuterniciții Autorității Electorale Permanente, în cazul contravențiilor prevăzute la art.39 lit.f), h) și k);

(3) Contravenientul poate achita, pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal ori, după caz, de la data comunicării acestuia, jumătate din minimul amenzii prevăzute la alin. (1), agentul constatatator făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal.

(4) Prevederile prezentului articol se completează cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări.

Art. 40. - Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 7 la 20 de ani fapta de a achiziționa în numele și pe seama Autorității Electorale Permanente un sistem de vot electronic care nu îndeplinește standardele de securitate necesare bunei desfășurări a procedurii de vot electronic.

Art. 41. - Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 7 la 20 de ani accesarea, de către persoane neautorizate, a sistemului de vot electronic.

Art. 42. - Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 7 la 20 de ani înscrierea, cu bună-știință, în Registrul Electoral Electronic a unor persoane fictive ori care nu au drept de vot sau care nu au solicitat acest lucru;

Art. 43.- Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 10 la 25 de ani fraudarea, în orice mod, a sistemului de vot electronic.

Capitolul al VI-lea: Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 44. - Autoritatea Electorală Permanentă și misiunile diplomatice și consulare ale României în alte state au obligația de a face cunoscute dispozițiile prezentei legi către cetățenii români din România și din străinătate.

Art. 45. - Autoritățile implicate în aducerea la îndeplinire a dispozițiilor prezentei legi își vor desfășura activitatea cu respectarea dispozițiilor legii privind protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date.

Art. 46. - Actele întocmite în exercitarea drepturilor electorale prevăzute în prezentul titlu sunt scutite de taxe de timbru.

Art. 47. - (1) Pentru sprijinirea activității birourilor electorale, Guvernul asigură, informaticienii necesari, iar Ministerul Afacerilor Interne, împreună cu Ministerul Afacerilor Externe și Autoritatea Electorală Permanentă asigură personalul tehnic auxiliar necesar.

(2) Pe perioada cât funcționează birourile electorale, informaticienii și personalul tehnic auxiliar se consideră detașați și primesc o indemnizație stabilită prin Hotărâre de Guvern. **(3)** Pentru indemnizațiile prevăzute la alin. (2) se datorează, se reține și se virează doar impozitul pe venit, potrivit legii.

Art. 48. -(1) Guvernul stabilește, cu cel puțin 20 de zile înainte de data alegerilor, la propunerea Institutului Național de Statistică, modelul proceselor-verbale pentru consemnarea rezultatului votării.

(2) În termen de 60 de zile de la stabilirea datei alegerilor, Guvernul aprobă, prin hotărâre, durata și condițiile de păstrare a Registrul Electoral Electronic și a Sistemului de vot electronic

(3) În termen de 30 de zile de la stabilirea datei alegerilor, Autoritatea Electorală Permanentă elaborează un set de condiții minimale pe care trebuie să le îndeplinească locațiile în care vor fi organizate procedurile legate de votul electronic, precum și privind dotarea minimală a acestora.

Art.49. -(1) Judecarea de către instanțe a întâmpinărilor, contestațiilor sau a oricăror altor cereri privind procesul de vot electronic se face potrivit regulilor stabilite de lege pentru ordonanța președințială, cu participarea obligatorie a procurorului.

(2) Hotărârile definitive ale instanțelor judecătorești, pronunțate ca urmare a întâmpinărilor, a contestațiilor sau a oricăror altor cereri privind procesul electoral, se comunică de îndată Birolui Electoral Central.

Art.50. -(1) Termenele pe zile, prevăzute de prezentul titlu, se calculează din ziua când încep să curgă, care este luată în calcul, până în ziua când se împlinesc, la ora 24,00, chiar dacă această zi nu este zi lucrătoare.

(2) Pe întreaga perioadă a alegerilor, birourile electorale și instanțele judecătorești trebuie să asigure permanența activității în vederea exercitării de către cetățeni a drepturilor electorale. În ziua desfășurării scrutinului electoral, instanțele de judecată asigură permanența activității.

Art. 51. - Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării sale în Monitorul Oficial.

Această Lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art.75 și art.76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

Președintele Senatului
Călin Popescu Tăriceanu

Președintele Camerei Deputaților
Valeriu Ștefan Zgonea